

Jaarverslag 2023

Vereniging Onbeperkt Lezen

Postbus 97603, 2509 GA Den Haag

Den Haag Tel.: 070 – 26 29 29 4

E-mail: info@onbeperktlezen.nl

www.onbeperktlezen.nl

IBAN NL90 RABO 0323.1680.00

KvK 40409480

Inhoudsopgave:

Voorwoord van de voorzitter	pag. 3
1. Organisatie	pag. 4
1.1 Vereniging	pag. 4
1.2 Bestuur en directie	pag. 5
1.3 Bestuursactiviteiten	pag. 5
1.4 Verenigingsbureau	pag. 6
1.5 Verantwoording	pag. 6
1.6 Financiën	pag. 7
1.7 Fondsen	pag. 8
1.8 Huisvesting	pag. 8
2. Leden	pag. 8
2.1 Belangenbehartiging	pag. 8
2.2 Ledenbinding	pag. 10
2.3 Ledenadministratie	pag. 11
2.4 Ledenwerkgroepen	pag. 11
3. Projecten	pag. 13
3.1 Verenigingsprojecten	pag. 13
3.2 Projecten in samenwerking	pag. 14
3.3 Externe projecten	pag. 17
4. Verkorte jaarrekening 2023	pag. 19
4.1 Balans per 31 december 2023	pag. 19
4.2 Staat van baten en lasten 2023	pag. 20
4.3 Toelichting op de verkorte jaarrekening	pag. 21
Verklaring gebruikte afkortingen	pag. 22

Voorwoord van de voorzitter

Beste leden,

Halverwege het jaar 2023 ben ik benoemd als voorzitter en heb ik verklaard met veel energie en enthousiasme invulling te willen gaan geven aan onze belangrijke missie. Dit uiteraard samen met het bestuur en medewerkers van de Vereniging.

Een eerste stap was de kennismakingslunch in Amersfoort waarin ik mij aan een groep leden heb kunnen voorstellen en van hen mogen horen wat hun persoonlijke interesses en belangen zijn op het gebied van lezen.

Persoonlijk weet ik nog maar een aantal jaar pas echt hoe belangrijk het is dat toegang tot lectuur en informatie goed geregeld is. Vereniging Onbeperkt Lezen speelt hierin een belangrijke rol. De Vereniging heeft een lange geschiedenis (sinds 1894) in de wereld van het “blindenbibliotheekwerk”. Er zijn betrokken leden, waarvan een aantal van hen ook zeer actief is in de werkgroepen. Er is sprake van een gezonde financiële situatie en er zijn ruim voldoende financiële middelen om de activiteiten nog jarenlang voort te zetten. Maar ik trof ook een Vereniging in verandering. Er is sprake van vergrijzing en terugloop in het ledenaantal, het is een belangenvereniging zonder eigen dienstverlening of eigen bibliotheek, er is geen officiële rol in de keten van het Aangepast Lezen en er zijn maar twee mensen in dienst. Daarbij speelt dat de technologische ontwikkelingen sinds een aantal jaren veel mogelijk maken, maar ook kwetsbaarheden kennen en soms ook lezers uitsluiten. Zo zijn er vanuit verschillende invalshoeken nog steeds belangen van lezers die niet altijd of maar ten dele worden gediend. Ik noem hier het recente voorbeeld van de ontwikkelingen rondom het lezen van Elektronische Kranten en Tijdschriften en de onvrede hierover bij lezers. Wie anders dan onze Vereniging kon hier de gedupeerden bijeen brengen en ondersteuning bieden? Daarnaast spelen er nog veel ontwikkelingen op het gebied van toegankelijke lectuur en informatie buiten de leesvoorziening Aangepast Lezen om. De Vereniging maakt zich op dat terrein ook sterk voor de belangen van de lezers. In de toekomst zal het aanbod aan digitale lectuur en informatie alleen maar groter worden en moeten hulpmiddelen voor onze doelgroep ondersteunend zijn om digitale teksten snel en eenvoudig te kunnen lezen. Voor veel lezers zal audio de meest ideale leesvorm zijn, al blijft

er een harde kern lezers die voor braille kiest. Wij vinden dat anderen niet kunnen bepalen welke leesvorm het meest ideaal voor hen is. Elke lezer moet zelf een keuze kunnen maken voor een leesvorm of verschillende leesvormen; dat is een recht waar onze Vereniging voor staat en daar blijven wij voor vechten!

Marcel Oosterveer, voorzitter

1. Organisatie

1.1 Vereniging

Vereniging Onbeperkt Lezen behartigt de belangen van mensen die zijn aangewezen op lezen in aangepaste leesvormen; audio, braille, digitale tekst en grote letters. Onze missie 'Onbeperkt Lezen' staat ervoor dat iedereen kan lezen zonder belemmeringen of obstakels en dat is waar wij ons als vereniging van harte voor inzetten, samen met onze leden.

Naast belangenbehartiging van deze specifieke lezersgroep geeft de vereniging informatie en ondersteunt en financiert ze activiteiten en initiatieven om het lezen in de aangepaste leesvormen te bevorderen.

Dit doen we ook door te stimuleren dat uitgevers zelf meer toegankelijke lectuur en informatie gaan aanbieden. Dit betekent namelijk dat het dan niet meer nodig is dat deze bestanden achteraf nog moeten worden bewerkt. Hierdoor krijgen mensen met een visuele of andere leesbeperking steeds sneller en veel breder toegang tot alle beschikbare lectuur en informatie.

Prinses Laurentien is Beschermvrouw van de Vereniging en zij is regelmatig in de media te zien en te horen om aandacht te vragen voor het belang van lezen. Zij is als "leesambassadeur" ook promotor van het lezen in aangepaste leesvorm en toont zich zeer betrokken met de doelgroep die hierop is aangewezen.

1.2 Bestuur en directie

Het bestuur van de Vereniging wordt gevormd door leden die zijn voorgedragen en benoemd door de Algemene Ledenvergadering (ALV).

Samenstelling bestuur in 2023:

Dhr. M.F. (Marcel) Oosterveer, voorzitter (vanaf 13 juli 2023)

Dhr. C.C. (Clen) Verkleij (interim-voorzitter tot 13 juli 2023)

Mw. K. (Kristina) Misiūnaitė, secretaris

Mw. M.A.A. (Marie-Leontine) de Graaf-Krüger, penningmeester

Dhr. M.C.W. (Marcel) Janssen

Dhr. M.G. (Marius) van Campen

Kort na het afronden van het verslagjaar is op 29 februari 2024 mw. G.T.A. (Gidi) Jaegers toegetreden tot het bestuur als opvolger van mw. M.A.A. de Graaf-Krüger die op deze datum afscheid heeft genomen.

Directeur:

Mw. M.M.C.M. (Monique) Oudshoorn-van Egmond

De verantwoordelijkheden van bestuur en directeur zijn door de leden vastgelegd in de statuten (meest recente versie is vastgesteld in 2023). Verder is er ten behoeve van het functioneren van de directeur een notariële volmacht (2016), een directiestatuut (2018) en een procuratieregeling (2018).

De bestuursleden ontvangen een bescheiden vacatievergoeding voor hun bestuurswerkzaamheden.

De directeur wordt beloond op basis van de functieniveaus in de CAO Openbare Bibliotheken.

1.3 Bestuursactiviteiten

Het bestuur van de Vereniging heeft in het verslagjaar 2023 drie keer vergaderd, namelijk op: 26 januari (online), 20 april en 6 september.

Daarnaast was het bestuur present op de Algemene Ledenvergadering, onderdeel van de Ledendag, op 10 juni in de Jaarbeurs te Utrecht. In deze ALV werd ook goedkeuring gevraagd voor het aanpassen van de statuten met de mogelijkheid om in het vervolg ook digitaal (online) te kunnen vergaderen. Ook zijn enkele aanpassingen doorgevoerd opdat

de statuten voldoen aan de meest actuele wetgeving. De leden stemden in met de gevraagde aanpassingen. Op de Ledendag van juni gaf Lidewij Paris een presentatie over lezen met als titel: “Waarom lezen belangrijk is, wat het nut van literatuur is en hoe literatuur werkt.”

Een tweede ALV werd al snel daarna georganiseerd omdat bekend kon worden gemaakt dat Marcel Oosterveer door het bestuur was voorgedragen als kandidaat voor het voorzitterschap van de Vereniging. Hij is benoemd in een extra online ALV die werd gehouden op 13 juli.

Op vrijdag 15 september was er voor leden een kennismakingslunch met de nieuwe voorzitter in De Eenhoorn te Amersfoort.

1.4 Verenigingsbureau

De dagelijkse werkzaamheden worden verricht vanuit het verenigingsbureau, locatie Den Haag, door de directeur (0,88 fte) en een beleidsmedewerker (0,88 fte). Het verenigingsbureau heeft een compacte personele bezetting. Door samenwerking en uitbesteding kan efficiënt en effectief worden gewerkt. Zo zijn taken als de financiële administratie en ICT-beheer uitbesteed. De twee medewerkers hebben een vast dienstverband en volgen voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden de CAO Openbare Bibliotheken.

1.5 Verantwoording

Het bestuur van de Vereniging Onbeperkt Lezen legt eenmaal per jaar via het jaarverslag met de verkorte jaarrekening verantwoording af aan de leden. Dit gebeurt tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) die jaarlijks vóór 1 juli wordt gehouden. De ALV verleent het bestuur vervolgens decharge voor het in het afgelopen jaar gevoerde beleid.

De directeur is belast met de dagelijkse leiding van het verenigingsbureau en handelt hierbij volgens de richtlijnen en beslissingen van het bestuur. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur op basis van de afspraken die zijn gemaakt in het directiestatuut. Het jaarverslag van het laatste verslagjaar en het beleidsplan voor de komende twee jaar zijn openbaar en voor ieder ter inzage op de website.

Vereniging Onbeperkt Lezen heeft de status 'culturele ANBI'. Donateurs van culturele ANBI's hebben een extra belastingvoordeel, omdat voor

hen een extra giftenaftrek geldt. Omwille van transparantie en verantwoording heeft de Vereniging op haar website de nodige documenten geplaatst en voldoet daarmee ook aan de publicatieverplichtingen van de Belastingdienst.

1.6 Financiën

Meerjarenbegroting

Jaarlijks stelt het bestuur in april een meerjarenbegroting vast. Nadat de begroting door het bestuur is vastgesteld, wordt deze in de Algemene Ledenvergadering ter goedkeuring aan de leden aangeboden.

Uitgaven

De uitgaven bestaan uit de personeelskosten, organisatiekosten en de kosten voor eigen projecten. De vereniging financiert ook externe projecten mits deze voldoen aan de doelstelling 'leesbevordering van de doelgroep mensen met een leesbeperking'.

Inkomsten

De contributie is vastgesteld op een minimumbedrag van € 10 per jaar en is ongewijzigd gebleven.

In 2023 is een bedrag van € 17.152 aan contributie ontvangen. In 2021 was dat nog € 21.071. Een flink aantal leden schonk de Vereniging meer dan de minimumcontributie van € 10. Hierdoor is de totale opbrengst van de contributie-inning met € 5.232 hoger uitgekomen (in 2022 was dat nog € 7.761).

Er is in 2023 een bedrag uit een nieuwe nalatenschap ontvangen in de vorm van een legaat van € 10.000. Er lopen nog 4 nalatenschappen uit eerdere jaren die nog niet tot uitbetaling zijn gekomen.

Stichting Vrienden van Onbeperkt Lezen staat elk jaar garant voor het exploitatietekort van de Vereniging. Dit verslagjaar stelden zij hiervoor een bedrag van € 345.753,- ter beschikking.

1.7 Fondsen

De Vereniging onderhoudt contact met enkele vaste fondsen die jaarlijks doneren. Daarnaast worden ook fondsen benaderd ten behoeve van specifieke projecten.

De volgende Fondsen steunden in 2023 projecten van of via de Vereniging:

- Ars Donandi | Schmalhausenfonds € 4.375 (Schrijversdag)
- Stichting Thurkow Fonds € 1.000 (Schrijversdag)
- Ars Donandi | Schmalhausenfonds € 2.235 (Boek op Verzoek)
- Rotterdamse Blindenbelangen € 5.000 (Leesfeest)
- Gelderse Blindenstichting € 2.500 (Leesfeest)
- Stichting Hooykaas la Lau Fonds € 13.000 (toegekend op basis van een aanvraag voor de Schrijversdag, toegankelijke informatievoorziening wandelroutes, leesbevordering jeugd en Boek op Verzoek)

1.8 Huisvesting

Het verenigingsbureau is sinds oktober 2021 gehuisvest in een kantoorruimte bij Spaces De Rode Olifant aan de Zuid-Hollandlaan 7 in Den Haag. De overeenkomst loopt tot oktober 2024. De huisvestingskosten komen voor rekening van Stichting Bouwfonds van Vereniging Onbeperkt Lezen, dat voldoende financiële middelen heeft om dit te bekostigen.

2. Leden

2.1 Belangenbehartiging

Vereniging Onbeperkt Lezen behartigt de belangen van de leden die graag willen lezen en hiervoor zijn aangewezen op aangepaste leesvormen. De meest opvallende onderwerpen, waarin wij de collectieve belangen behartigden zijn:

Actie voor behoud volwaardig XML-leesprogramma

In de tweede helft van 2023 is de vereniging in de bres gesprongen voor leden die hun elektronische kranten lezen via een speciale dagelijkse service. Kort voor de zomer kondigde Passend Lezen aan dat gestopt

zou worden met het aanbieden van digitale kranten en tijdschriften via het zogenaamde XML-leesprogramma. Klanten moesten gebruik gaan maken van het alternatief, de Online Player, te vinden op de website van Passend Lezen. Gebruikers van het XML-programma stelden vast dat de Online Player geen volwaardig alternatief is, maar kregen met hun klachten hierover geen gehoor bij de dienstverleners en melden zich bij de Vereniging om steun. Nader overleg van Vereniging Onbeperkt Lezen met de dienstverleners leidde ook niet tot verbeteringen. De ontevreden lezers hebben toen met ondersteuning vanuit de Vereniging een protest georganiseerd om het tijt te keren. Dit protest werd gevat in de vorm van een Manifest dat is aangeboden aan de KB, de subsidieverstrekker van de leesvoorziening. De KB riep vervolgens op hierover in overleg te gaan met de directeur-bestuurder van Passend Lezen. Het gesprek hierover leidde niet tot een beter aanbod en het aanbod van de lezers om een begeleidingsgroep te vormen om te adviseren het leesprogramma kreeg geen gehoor. Vervolgens werd via de landelijke media (dagblad Trouw en de Volkskrant) bij een breed publiek aandacht gevraagd voor het probleem. Helaas lukte het in 2023 nog niet om tot een oplossing te komen.

Klachten over een versplinterd aanbod

In 2021 ontving de Vereniging klachten over de dienstverlening en dan met name over het aanbod van audio-producties die niet worden gefinancierd vanuit de leesvoorziening. Denk hierbij aan zwartdruk ledenbladen van organisaties die willen dat hun leden met een visuele beperking ook hun uitgaven kunnen lezen. Dit soort uitgaven behoort dus niet tot de standaardcollectie van Passend Lezen. Het gaat bijvoorbeeld over duitgaven als “Allerhande” van Albert Heijn, het blad “Spoor” van de NS, De consumentengids van de Consumentenbond, enz. Deze producten worden geleverd door “de Leesbutler”, een speciaal ontwikkelde website waar lezers deze bladen in aangepaste leesvorm kunnen terugvinden en aanvragen. De Leesbutler is een gezamenlijke dienst van Dedicon en CBB. Eind 2021 is met een substantiële financiële bijdrage van Vereniging Onbeperkt Lezen een “Verbeterplan Leesbutler” gepresenteerd, waarin werd aangekondigd dat men tegemoet zou komen aan de wensen van de gebruikers. Het verbeterplan is in de jaren 2022 en 2023 uitgevoerd, maar niet geheel naar tevredenheid van de gebruikers van deze dienst. Slechts een paar wensen zijn ingewilligd. Een groot winstpunt is dat de uitgaven van de Consumentenbond tegenwoordig allemaal bij Bibliotheekservice Passend Lezen te vinden

zijn. Voor veel andere abonnementsbladen kan dat niet worden georganiseerd. Het blijft lastig voor de doelgroep dat men voor aangepaste leesvormen verschillende “loketten” moet benaderen.

Wetgeving over toegankelijke e-boeken

In juni is samen met koepelorganisatie Ieder(in) opnieuw een brief gestuurd, gericht aan de Tweede Kamercommissies van OCW. Het ging hierbij over de implementatie van de wetgeving over o.a. toegankelijke e-boeken. Deze wetgeving is welkom, maar in de huidige vorm niet voldoende duidelijk en niet alles omvattend (gemist wordt het onderwerp “toegankelijkheid van digitale leermiddelen”). Er is geen reactie op deze brief terug ontvangen.

2.2 Ledenbinding

De Vereniging is een organisatie van en voor de leden. Leden hebben de mogelijkheid om mee te denken, mee te praten en mee te beslissen. Voor de Vereniging zijn leden belangrijk voor het behoud van een maatschappelijk draagvlak voor de missie 'Onbeperkt Lezen'. De ledenbinding krijgt vorm en inhoud door de volgende activiteiten:

- Het organiseren van de jaarlijkse, gratis toegankelijke Ledendagen (met verschillende sprekers inclusief de Algemene Ledenvergadering)
- Het organiseren van de tweejaarlijkse, gratis toegankelijke (voor leden en hun begeleider) Schrijversdagen
- Het organiseren van online Schrijversontmoetingen via Zoom
- Een jaarlijks Ledengeschenk (een audioproductie)
- Het enkele malen per jaar toesturen van het Verenigingsbericht in de gewenste leesvorm
- Het regelmatig versturen van digitale nieuwsbrieven aan leden.

Het jaarlijkse ledengeschenk

In 2023 is gekozen voor een audio-cd van het boek “Proefles” van Joël Broekaert, een boek over smaak en proeven door hemzelf ingesproken.

Kosten voor de Vereniging (inclusief verzending, gelijk met het contributieverzoek): €3.630.

2.3 Ledenadministratie

Iedereen vanaf 18 jaar met een leesbeperking kan lid worden van de Vereniging. Hiervoor is een jaarlijkse contributie van 10 euro verschuldigd, die jaarlijks in de maand mei wordt geïnd.

Een gratis jeugdlidmaatschap is ook mogelijk en heet een 'aspirant-lidmaatschap'.

In het eerste kwartaal van 2023 hebben wij ons voorbereid op de contributie-inning die in mei ging plaatsvinden. Het werd in zekere zin een spannend jaar, want van de ongeveer 1250 leden heeft iets meer dan de helft een formulier voor automatische incasso afgegeven. Aan de andere leden konden we geen betaalverzoek met acceptgirokaart meer sturen, omdat de acceptgiro vanaf 1 mei niet meer als betaalmiddel kon worden gebruikt. Deze leden werden per email of per brief benaderd met het verzoek de contributie zelf aan ons over te maken.

Geconstateerd is dat uiteindelijk 56 leden in 2023 hun contributie niet hebben betaald.

Op 1 januari 2023 stonden er 1287 leden ingeschreven. Op 31 december 2023 waren dat er 1189. Het aantal uitschrijvingen was 98.

2.4 Ledenwerkgroepen

Voor een aantal activiteiten van de Vereniging wordt samengewerkt met ledenwerkgroepen. De meeste bijeenkomsten met de werkgroepen waren dit jaar online of telefonisch, wat sinds de Coronaperiode een standaard werkwijze is geworden.

Werkgroep Braille Kwaliteit

Deze werkgroep waakt over de kwaliteit van de door de producenten gemaakte brailleboeken en tijdschriften en onderhoudt contacten over de brailledienstverlening, bijvoorbeeld over de klachtenregistratie en terugmelding hierover.

Ter voorbereiding van de jaarlijkse bijeenkomst van de werkgroep (in november) worden klachten en opmerkingen over de brailledienstverlening geïnventariseerd. Deze worden vervolgens besproken met de verantwoordelijken bij BPL, CBB en Dedicon. Zo kunnen de klachten worden gemeld aan de hand van voorbeelden en kan direct worden teruggekoppeld. Het rechtstreekse contact wordt door beide partijen als zeer plezierig ervaren en maakt (voorheen abstracte)

fouten inzichtelijker. In 2023 is geconcludeerd dat op veel eerder gestelde vragen vaak geen antwoord is ontvangen van Dedicon. Daarnaast werd verwezen naar een (op dat moment nog te houden Klanttevredenheidsonderzoek). Dit onderzoek bleek inderdaad wel te zijn uitgevoerd, maar was een Klanttevredenheidsonderzoek onder alle lezers, en niet specifiek onder de braillelezers met hun vragen over het lenen van brailleproducties en de kwaliteit ervan.

Werkgroep Braille Educatie en Promotie

De werkgroep Braille Educatie is in het leven geroepen om het lezen en leren van braille door zowel volwassenen als kinderen te stimuleren. Daarnaast wil de werkgroep dat de zichtbaarheid van braille in het dagelijks leven wordt bevorderd. In de werkgroep Educatie en Promotie werden o.a. de voordrachten voor de Braillepluim verzameld en besproken en wordt over de toekenning advies gegeven aan het bestuur. Ook wordt informatie uitgewisseld over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van braille educatie.

Werkgroep Schrijversdag

De werkgroep Schrijversdag bereidt de tweejaarlijkse Schrijversdagen voor en selecteert de uit te nodigen schrijvers. Op zaterdag 22 april was er weer een Schrijversdag voor leden van Vereniging Onbeperkt Lezen. Het was in de Coronatijd niet mogelijk om als groep bij elkaar te komen en veel leden vonden het erg lastig om in deze periode met de trein te reizen. Maar in 2023 was het weer mogelijk om een speciaal voor de leden georganiseerde Schrijversdag in het Beatrixgebouw van de Jaarbeurs Utrecht te organiseren. In totaal waren er 60 leden met 27 partners of begeleiders naar Utrecht gekomen.

De interviews werden afgenomen door Onno Blom, die dit al een aantal keren bij de online schrijversontmoetingen had gedaan. De genodigde schrijvers waren Ramsey Nasr, Geert Mak en Lisa Weeda. Het was een zeer boeiende dag met uiteenlopende verhalen en persoonlijke ontboezemingen. Van de bezoekers kwamen veel complimenten wat betreft de keuze van de schrijvers en over de organisatie van de dag. In de ALV is de wens geuit om volgend jaar een extra Schrijversdag met een speciaal thema te gaan organiseren. Aan het eind van het jaar is de

werkgroep een aantal keren bij elkaar gekomen om deze speciale Schrijversdag voor te bereiden.

Kosten Schrijversdag 2023: € 15.600

3. Projecten

3.1 Verenigingsprojecten

Braillepluim 2023

Met de jaarlijkse braillepluim wil Vereniging Onbeperkt Lezen de aandacht vestigen op het belang van het brailleschrift voor mensen met een visuele beperking. Op 4 januari 2023 werd bekend gemaakt dat de Braillepluim 2023 werd uitgereikt aan de Gemeente Den Haag voor hun project 'Braille op de Pier'. Op de Scheveningse Pier zijn elf gedichten in braille geplaatst. De gedichten beschrijven het uitzicht voor blinden en slechtzienden en zijn aangebracht op een speciale reling. Het is een initiatief van de gemeente Den Haag om de stad voor iedereen mooi en beeldend te maken. De pluim is overhandigd door een delegatie van de werkgroep Braille Educatie en Promotie aan de wethouder op het Haags Stadhuis.

Online schrijversontmoetingen

In 2023 zijn er drie online schrijversontmoetingen gehouden, te weten met Anna Enquist, Jolande Withuis en Oek de Jong.

Het organiseren van een online schrijversbijeenkomst kost gemiddeld ongeveer € 2.000 (kosten schrijver, kosten interviewer en inschakelen technische ondersteuning).

Boek op verzoek

In 2023 is er nog een Boek op Verzoek geproduceerd uit de aanvragen van 2022. Het gaat om een boek van Sartre met de titel "het zijn en het niet", Kosten hiervan zijn € 5.920.

Er is geen beroep gedaan op ons project Boek op verzoek. Wel is er een persoonlijke (audio)leeswens speciaal voor een enkel lid omgezet. De

CBB kreeg geen toestemming van de uitgever om dit boek voor hun doelgroep om te zetten en daarom werd een beroep gedaan op de Vereniging zodat het boek in ieder geval kon worden gelezen door de aanvrager. Kosten voor deze omzetting € 840.

3.2 Projecten in samenwerking

Braille-Autoriteit

De Braille-Autoriteit voor de Nederlandse taal heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een kennisplatform over alles rondom braille een samenwerkingsproject tussen Nederlandse en Vlaamse organisaties. Inmiddels weten velen de autoriteit te vinden voor allerlei vragen op het gebied van braille.

Vereniging Onbeperkt Lezen faciliteert het secretariaat van het Besluitvormend Comité van de Braille Autoriteit.

Toegankelijk publiceren aan de bron (TPUB)

In TPUB werken wij samen via een zogenaamde ‘Ronde Tafel’ om toegankelijk publiceren aan de bron te realiseren. Overlegpartners zijn het Ministerie van OCW, de KB, Dedicon, de MediaFederatie en Vivis Onderwijs. Het Ronde Tafel Overleg heeft een relatie met het VN-verdrag Handicap en de nieuwe Europese richtlijnen voor de toegankelijkheid van e-books.

Het project TPUB2 is in 2023 ten einde gekomen. Het eindverslag is opgemaakt en de financiële verantwoording is ingeleverd bij OCW. In het eerste kwartaal van 2023 is veel werk verzet om de accountantsverklaring aangeleverd te krijgen. De financiële middelen voor dit project, inclusief de forse kosten voor de accountantsverklaring, waren al eerder door diverse partijen opgebracht en werden door Vereniging Onbeperkt Lezen beheerd. Door een goede projectleiding kon het project met het beschikbare budget worden gerealiseerd.

Projectuitgaven in 2023: € 28.680

Eén van de uitvloeisels in het project is de voortzetting van de website ‘Inclusiefpubliceren.nl’. Hier is veel kennis over toegankelijk publiceren verankerd en is een vindplaats voor uitgevers en anderen die op zoek

zijn naar informatie over dit onderwerp. De jaarlijkse kosten voor het beheer van deze website wordt voorlopig gedragen door Vereniging Onbeperkt Lezen. Dedicon verzorgt -kosteloos- de content voor deze website.

Kosten hosting website: € 6.060

XL-versie van CPNB actieboek: Nederland leest

Samen met Fonds XL is in 2023 weer bijgedragen aan een speciale grootletterversie van het boek bij de CPNB-actie in de Nederlandse bibliotheken 'Nederland Leest'. Dit jaar was de titel van het geschenkboek "Sonny boy" van Annejet van der Zijl; Deze XL-versie van het boek was in de maand oktober gratis te verkrijgen in bibliotheken die deze groteletterversie hadden besteld om uit te delen. De bibliotheken hebben gezamenlijk 7.630 stuks (was 8.110 in 2022) exemplaren van deze XL-versie besteld om gratis uit te delen.

Kosten in 2023: € 4.900

Voor de jeugd

Leesfeest voor blinde en slechtziende kinderen

Op zaterdag 15 april organiseerde de Vereniging een groot Leesfeest voor de leerlingen van de Visio- en Bartiméusscholen (of die door hen ambulantly worden begeleid) in de leeftijdsgroep van 4 tot ongeveer 12 jaar. De opkomst van de leerlingen met hun ouder en of broertje of zusje was groot; in totaal waren er ongeveer 250 kinderen en volwassenen om het lezen te vieren. Vanwege dit hoge aantal aanmeldingen (en dat sommigen ouders met het hele gezin wilde komen) moest er een wachtlijst worden ingesteld. Uiteindelijk is er een maatregel getroffen dat slechts een ouder met een kind konden worden toegelaten.

Vanwege een afwisselend aanbod, gebaseerd op leeftijdsgroepen kostten de voorbereidingen veel tijd. Met externe hulp (gespecialiseerd in het organiseren van evenementen voor jonge kinderen) is het "Grote Leesfeest" een geslaagde dag geworden.

Kosten: € 34.600

Bijgedragen vanuit fondsen:

Rotterdamse Blindenbelangen	€ 5.000
Gelderse Blindenstichting	€ 2.500
Stichting Hooykaas la Lau	€ 5.000 (al ontvangen in 2022)
Stichting Kinderfonds van Dusseldorp	€ 5.000 (al ontvangen in 2022)

Schrijver in de klas.

De Vereniging bood ook dit jaar aan – in het kader van leesbevordering van (jonge) blinde en slechtzienden kinderen – om het bezoek van een schrijver op school te financieren.

Er zijn in 2023 twee reguliere schrijversbezoeken op school geweest, één bij Bartiméus en één bij Visio. Daarnaast konden we 10 schoolbezoeken mogelijk maken van de makers van De Waanzinnige Podcast. In deze podcast vertellen kinderen van 6 t/m 12 jaar over hun lievelingsboeken met de bedoeling andere kinderen te stimuleren deze boeken ook te lezen.

Kosten in 2023: De totale kosten voor deze (12) schoolbezoeken waren: € 5.065.

XL-versie CPNB Kinderboekenweekgeschenk

Samen met Fonds XL bekostigde de Vereniging de druk van de XL-versie van het Kinderboekenweekgeschenk. In deze versie worden ook de sponsors Fonds XL en Vereniging Onbeperkt Lezen vermeld. De boektitel dit jaar was: Ravi en de laatste magie door Sanne Rooseboom.

Deze speciale editie met grote letters wordt verspreid via de Kinderboekhandel als alternatief op het gewone in normale letters gedrukte boek.

Door de boekhandel zijn van deze versie 5.780 stuks besteld (ongeveer gelijk aantal als in 2022) exemplaren besteld

Onze bijdrage in 2023: € 4.298

3.3 Externe projecten

Braille Challenge 2022/2023

In 2022/2023 werd voor Nederland en Vlaanderen opnieuw de Braille Challenge geïntroduceerd. Het doel van deze “uitdaging” is om meer bekendheid te geven aan braille. Maar de Challenge is er vooral om nieuwe doelgroepen in aanraking te brengen met braille en hen het gemak van het braillegebruik te laten ervaren. Daarnaast wilde men de interactie en ontmoeting bij een nieuwe generatie braillegebruikers stimuleren.

Voor deze Challenge hadden zich ruim 100 deelnemers uit Nederland en Vlaanderen ingeschreven. Zowel mensen die braillevaardig zijn als niet braillevaardigen konden zich aanmelden. De voorrondes vonden plaats in het 4e kwartaal 2022 en in het 1e kwartaal van 2023. Op 1 april werd een slotbijeenkomst georganiseerd in de Jaarbeurs Utrecht, waarvoor alle deelnemers en partners waren uitgenodigd.

In de organisatie van deze Challenge werkten ervaringsdeskundigen van Koninklijke Visio en Hable samen. Vereniging Onbeperkt Lezen doet de fondsenwerving voor de Challenge en stond garant voor de financiering. Met de ervaringen van deze eerste editie zal deze Challenge een vervolg krijgen.

Twee fondsen, te weten de Stichting Rotterdamse Blindenbelangen en Stichting Blindenhulp hebben ieder al in 2022 een financiële bijdrage geleverd van €7.500. Vereniging Onbeperkt Lezen heeft daar een bedrag van € 7.500 aan toegevoegd.

Beschikbaar budget: € 22.500

Kosten in 2023: € 16.981

Ook in 2022 waren er al wat kosten gemaakt (€ 726). Het resterende budget zal, met instemming van de twee donerende fondsen, worden ingezet voor de volgende Braille Challenge.

Tactile Reading 2025

In 2025 wordt in Nederland de derde editie van de Europese conferentie “Tactile Reading” georganiseerd. Dit initiatief is een samenwerkingsproject van diverse organisaties in Nederland die zich

bezighouden met het leren en lezen van de doelgroep kinderen met een visuele beperking. Het is lastig voor deze organisaties om uit eigen middelen bij te dragen, omdat hun beschikbare financiële middelen bedoeld zijn voor hun kerntaken en niet om te besteden aan het organiseren van internationale conferenties. In dit project stellen zij wel hun menskracht kosteloos beschikbaar, maar er zijn ook veel organisatiekosten (locatie, techniek) die moeten worden gefinancierd.

Er is aan Onbeperkt Lezen een bijdrage gevraagd van € 10.000. De aanvraag is door Onbeperkt Lezen besproken met het bestuur van Stichting Fonds XL. Uiteindelijk is besloten dat Vereniging Onbeperkt Lezen en Fonds XL beiden een bijdrage van € 7.500 leveren aan de organisatie van deze conferentie.

De toekenning past niet helemaal in de doelstelling van de Vereniging, maar gezien het belang van deze conferentie is toch een bijdrage toegekend. De verwachting is dat met deze conferentie internationale kennisdeling wordt gestimuleerd waar het gaat om het toegankelijk maken van informatie middels tactiele oplossingen, zoals braille en tactiele tekeningen. Belangrijk aspect bij de toekenning is dat meerdere organisaties in Nederland samenwerken om de conferentie tot een succes te maken.

Bijdrage in 2023: € 7.500

4. Verkorte jaarrekening 2023

(gebaseerd op de samengestelde jaarrekening 2023)

4.1 Balans per 31 december 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
A c t i v a		
Materiële vaste activa	1.171	1.820
Financiële vaste activa	404.920	384.184
Vorderingen en overlopende activa	9.272	13.072
Liquide middelen	101.779	127.873
Totaal activa	517.142	526.949
P a s s i v a		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	487.113	487.113
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden en overlopende passiva	30.029	39.836
Totaal passiva	517.142	526.949
	-	-

4.2 Staat van baten en lasten 2023 (onder voorbehoud)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
B A T E N		
Contributies	17.152	21.071
Bijdragen voor projecten	21.820	277.560
Overige baten	355.753	251.100
Som der baten	<u>394.725</u>	<u>549.731</u>
 L A S T E N		
Projecten	142.161	300.263
Personeel en Organisatie	238.780	240.017
Huisvesting	1.675	-28
Ledenorganisatie en informatievoorziening	12.109	9.479
Som der lasten	<u>394.725</u>	<u>549.731</u>
 Saldo staat van baten en lasten	 -	 -

4.3 Toelichting op de verkorte jaarrekening 2023

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld. De andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde. Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Voorzieningen

De pensioentoezeggingen van de Vereniging zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Openbare Bibliotheken. In de jaarrekening worden slechts de verschuldigde premies als last in de staat van baten en lasten opgenomen. Voor zover verschuldigde premies nog niet zijn voldaan, worden zij als verplichting op de balans opgenomen. Indien de pensioenregeling van dien aard is dat de Vereniging risico's verbonden aan de pensioenregeling draagt, worden deze risico's niet in de jaarrekening tot uitdrukking gebracht behoudens voor zover het gaat om bijstortingsverplichtingen die zich met een redelijke mate van zekerheid voor zullen doen.

Belastingen

De Vereniging is niet onderworpen aan vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De baten en lasten zijn, voor zover deze er betrekking op hebben, toegerekend aan het boekjaar ongeacht of zij tot ontvangsten dan wel uitgaven in het boekjaar hebben geleid. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Contributies, giften en bijdragen

Contributies en giften zijn toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Specifiek bestemde giften en bijdragen worden

toegerekend aan de periode waarin de desbetreffende baten opkomen. De donaties zijn toegerekend in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Afschrijvingen

De afschrijving op de andere vaste bedrijfsmiddelen is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Personeelsbestand

Het personeelsbestand zag er als volgt uit:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Bezetting per 31 december	1,76	1,88
Gemiddeld (FTE) gedurende verslagjaar	1,82	1,88

Verklaring van gebruikte afkortingen en namen:

ALV	Algemene Ledenvergadering
ANBI	Algemeen Nut Beogende Instelling
BPL	Bibliotheekservice Passend Lezen
CBB	Producent van aangepaste lectuur
CPNB	Stichting voor Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek
Dedicon	Producent van aangepaste lectuur
FTE	Fulltime-equivalent. Het is een rekeneenheid waarmee de omvang van een dienstverband of de personeelssterkte kan worden uitgedrukt
KB	Koninklijke Bibliotheek
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
TPUB2	Project inzake Toegankelijk produceren aan de bron (fase 2)